

Na koncu svojega poročila je predlagal poročevalac šol. uprav. odseka tov. štrukt. naj bi delegacija odobrila oba šolsko-upravna odbora, ki sta bila nominirana po skupščini v Kranju od strani poverjenstva. Predlog je bil soglasno sprejet in oba odbora ostaneta z vsemi dosedanjimi člani še nadalje v funkciji. Oba imata pooblastilo pritegniti k posvetovanjem tudi eksperte oblastnih odborov.

Predlogi odseka za nadaljevalno šolstvo.

1. Ko razpravljamo o nadaljevalnem šolstvu, smo si svesti, da rešujemo prevažen nacionalni problem poklicne vzgoje ter gospodarskega in kulturnega dviga najširših plasti našega naroda. To šolstvo nadaljuje pri zrelejši mladini vzgojno in izobraževalno delo osnovne šole ter ga v poklicni smeri spopolnjuje in pogloblja. Osnovna in nadaljevalna šola sta neločljivo združeni in v svoji sintezi šele predstavljata ljudsko šolo v pravem pomenu besede. Zato je nadaljevalno šolstvo zadeva vsega osnovnošolskega učiteljstva. Kdor bi hotel umetno ločiti nadaljevalno šolo od osnovne in nam s tem vzeti iz rok nadaljevalno vzgojo one mladine, ki smo ji bili v njeni otroški dobi vodniki in učitelji in ki jo zato poznamo, ta bi nam vzel najjačiji impulz za naše prosvetno delo med narodom in za naše stremiljenje po spopolnitvi strokovne izobrazbe. S to ugotovitvijo utemeljemo in podčrtavamo svojo zahtevo, da se nobeno vprašanje, zadevajoče nadaljevalno šolstvo, ne rešuje mimo nas in brez nas.

2. Nadaljevalna šola noče biti nobena slaba kopija ali zaslon nadomestilo strokovnih šol, ampak hoče biti poklicno vzgajališče v najboljšem pomenu besede, hoče polagoma postati središče in ognjišče vsega ljudskega prosvetnega dela v svojem okolju ter najboljša opora kmetijskim strokovnjakom pri njih kmetijsko-pospeševalnem delu.

3. Radi važnosti in posebnosti njene naloge potrebuje učitelj za uspešno delo na njej temeljite priprave, in sicer v treh smereh: Učitelj nadaljevalne šole mora biti tako strokovno kot metodično in pedagoško za svoje delo usposobljen, mora pa razen tega imeti tudi jasen pogled na vse življenjske razmere in probleme ljudstva med katerim deluje. Za tako pripravo ne zadostujejo kratki tečaji, ki morejo imeti le namen, se izkušene, praktične učitelje in učiteljice upeljati v njih delo v šoli, ampak je potrebno posebno izobraževališče z daljšo učno dobo.

4. Mnenja smo, da rabi učitelj, ki hoče svoje mesto med kmetiskim ljudstvom izpolniti, vsaj tako temeljito izobrazbo kot meščansko-šolski učitelj, seve v drugi smeri. Ne želimo si za naše namene kako višjo pedagoško šolo po vzorcu obstoječih, ampak želimo si praktično urejen zavod, kjer bo podeželski učitelj našel vse, kar potrebuje za svojo obsežno, težavno in odgovorno nalogo med našim kmetiskim ljudstvom. Računamo na uvidenost naših oblastnih odborov in pričakujemo, da nam ustvarijo tako vzorno izobraževališče za podeželsko učiteljstvo.

5. Enako kot za učitelje kmetijsko-nadaljevalnih šol se naj ustanovijo tudi daljši tečaji za izobrazbo učiteljstva obrtnih nadaljevalnih šol.

6. Kot pogoj za neoviran razvoj nadaljevalnega šolstva smatramo, da se načelno reši vprašanje o vzdrževanju tega šolstva v tem smislu, da prevzame oblastna samouprava kritje personalnih izdatkov.

7. Učitelje vseh vrst nadaljevalnih šol pozivljamo, da se združijo v svobodne delovne zajednice, ki naj skrbijo za osebni stik članov, za medsebojno izmenjavanje misli in izkušenj ter za večkratno sestajanje v svrhu skupnega dela za notranjo in zunanjo izgradnjo nadaljevalnega šolstva.

8. Pozivljamo odsek za obrtno nadaljevalno šolstvo, da raztegne svoj delokrog tudi na mariborsko oblast.

Predlogi so bili soglasno sprejeti.

Predlogi odseka za šolsko reformo.

1. Poverjenstvo naj da odseku za reformo šole za izvedbo njegovega načrta poseben sklad, in sicer za poslovanje, potne stroške in izdajanje brošur in knjig.

2. Poverjenstvo naj izposluje pri ministrstvu in oblastnih odborih podpore za študijska potovanja ali preskrbi interesom brezobrestna posojila. Odsek naj bi soodločeval pri podelitvah omenjenih podpor.

3. Glede hospitacij naj oblast dovoli hospitantom hospitiranje skozi tri tedne v oblasti dovoljenih poskusnih razredih, da se lahko poglabijo v bistvo delovne šole — v ta namen naj jim dovoli potreben dopust. Hospitaliranje v manjšem obdobju ne poda novincem potrebnega vpogleda v delo.

4. Poverjenstvo naj vse pisatelje novih šolskih knjig pozove, da vvažujejo odsek za ref. šole in vse svoje ukrepe izvršijo v soglasju s tem odsekom.

Vsi štirje predlogi so bili soglasno sprejeti. Odsek ostane še nadalje isti.

Predlog odseka za samoizobrazbo.

Pokrajinska skupščina se izreka za krepitev nadaljevanje samoizobraževalne akcije članstva, nalaga vsem organizacijskim odgovornim funkcionarjem, da to akcijo podpirajo in pospešujejo ter prepustijo II. izobraževalnemu tečaju, da izdela na podlagi dosedanjih izkušenj obvezen načrt samoizobrazbe za leto 1928./29. ter vse potrebne podrobnosti pri njegovem izvajanju.

Ugotovi naj ovire in težkoče krožkov, postavi na spored zraven teoretičnih tudi praktična predavanja, ki bodo nudila dovolj pobud za prihodnje samoizobraževalno izvenšolsko in šolsko reformno delo.

Predlog je bil soglasno sprejet.

Izvenšolsko delo učiteljstva.

Pokrajinska skupščina je mnenja, da se morejo problemi izvenšolskega dela učiteljstva izčrpano obravnavati le na izobraževalnem tečaju, ki naj pripravi smernice in navodila za to delo. Opozarja zato članstvo poverjenstva Ljubljana na rezultate II. izobraževalnega tečaja in ga pozivlja, da slede pri svojem izvenšolskem delu njegovim navodilom.

Pozdravne brzojavke skupščini.

Med tem so prispale tri pozdravne brzojavke. Skupščino pozdravlja v imenu Izvenšolskega odbora UJU predsednik Petrovič in tajnik Milijević. V imenu meščansko-šolskega učiteljstva želi skupščini uspeh tov.

Konferenca učiteljev kmetijskih nadaljevalnih šol.

Vrstijo se tečaji, ankete, sestanki, zbiranje — vse znamenja, da je stopilo slovensko učiteljstvo v dobo novega življenja in intenzivnejše delavnosti in so za nami časi patriarhalne samozadovoljnosti, ko smo vlekli vozček slovenskega šolstva po starih izvoženih tirih in se bali zapustiti varna tla tradicij, ki koncem koncev — niti niso bile naše. Ne rodi vsaka naša akcija uspehe — včasih doživljamo tudi razočaranja, a nič za to — glavno je vendar, da smo ven iz letargije in čutimo v sebi voljo in moč hoditi nova pota — svoja pota in slediti ciljem, ki smo si jih sami postavili.

Konferenca učiteljev kmetijskih nadaljevalnih šol v Ljubljani dne 4. in 5. avgusta pomenja lep korak naprej v razčiščenju temeljnih vprašanj nadaljevalnega šolstva. Skrbno je bila pripravljena in zadovoljila je vse udeležence, dasi ni absolvirala vsega programa. Za to bi bili potrebni vsaj 3 do 4 dnevi. Razun dveh tovarišev, ki so se opravičili, so se konference udeležili vsi učitelji, ki so zadnje leto delovali na kmetijskih nadaljevalnih šolah ljubljanske oblasti, pa tudi nekaj drugih tovarišev, ki se zanimajo za stvar. Svoje zastopnike so poslali oblastni odbor, prosvetni oddelek in oblastni šolski odbor. Iz mariborske oblasti se je udeležil konferencc tov. Jurančič.

Vodil je konferenco tov. poverjenik, ki je tudi poročal o obširnem delu odseka v pretečenem letu. Tov. Mencin se je v svojem vsebinsko zgoščenem, preglednem referatu dotaknil vseh perečih problemov kmetijske nadaljevalne šole in skušal postaviti trden ideološki temelj vsemu nadaljnjemu našemu delu, da ne zabredemo v šablono in mehanizem in ne izgubimo iz oči zadnjih ciljev, ki smo jih postavili tej šoli. Po njegovem referatu so se vrstila poročila voditeljev kmetijskih nadaljevalnih šol o njih delu v pretečenem letu. Poročalo je 15 tovarišev in vsak s svojega gledišča, tako, da je pri tem izmenjavali misli in izkušnje gotovo vsak nekaj pridobil. Zlasti originalno je bilo poročilo tov. Jurančiča, ki je hodil pri ustanavljanju šole povsem svoja pota. Zelo laskavo se je izrazil o našem delu referent oblastnega od-

Splošne vesti.

— II. izobraževalni tečaj U. J. U. poverjenstva Ljubljana se vrši kakor že naznanjeno v tednu od inhl. 20. do 25. avgusta.

Otvoritev tečaja v ponedeljek, 20. t. m. ob 10. uri predpoldne v telovadnici kr. učiteljskega v Ljubljani, Resljeva cesta.

Vsi udeleženci, ki dospejo v Ljubljano že v nedeljo, 19. t. m. dobe nakazila za prenočišča in vse druge potrebne informacije pri pripravljalnem odboru v Učit. tiskarni (pisarna odsekov ljubljanskega poverjenstva U. J. U., v pritličju) od 15. do 19. ure.

V ponedeljek bo daljal odbor nakazila za prenočišča in hrano ter usa potrebna navodila od 9. ure zjutraj dalje v telovadnici kr. učiteljskega. Poverjenstvo.

— Prihodnja številka »Učiteljskega Tovariša« izide zaradi sklepa pokrajinske skupščine v Celju šele v začetku septembra.

— Upravi Udruženja jugoslovenskog učiteljstva! Prijatno dirnut izrazina odanosti podnesenim sa skupštine Udruženja Jugoslovenskog Učiteljstva u Celju, Nj. V. Kralj blagovolejo le narediti, da se učesnicima skupštine izjavi srdačna zahvalnost. — Beograd, 23. jula 1928. — Ministar dvora: Janković I. r.

— Kriza v učiteljskem naraščanju. Na osnovi člena 347. fin. zak. za leto 1928./29. je za to proračunsko leto ustavljeno sprejemanje novih civilnih državnih uradnikov. V sled tega tudi ni v proračunu ministrstva prosvete za to leto nobenega kredita za nove postavitve in posledica je, da ostanajo ne le oni učitelji, ki so doslužili kadrski rok ter bili nekateri izmed njih že prej stalno nameščeni v državni službi (teh je okrog 30 v Sloveniji), ampak tudi vsi absolventi učiteljskega, okrog 200 v Sloveniji, brez službe navzlic temu, da je samo v mariborski oblasti že blizu 100 nezasedenih mest in da bo treba na mnogih šolah vsled obilnega vpisa v prvi razred otvoriti nove vzpolednice. Ker leže zaradi goritiranjih določb vse prošnje novincev se ne rešene pri oblastnih prosvetnih oddelkih, bo v septembru silno pomanjkanje učiteljstva, izprašani absolventi učiteljskega obeh spolov in dosluženci kadrskega roka bodo pa brez službe in kruha. Zato je nujna potreba, da se člen 347. fin. zakona za leto 1928./29. s posebnim sklepom skupščine takoj izpremeni, da citirana določba o ustavitvi sprejemanja novih državnih uradnikov ne bo veljala vsaj za učitelje osnovnih šol v Sloveniji, kjer je

Humek. Stanovsko skupščino pozdravlja tudi oblastna poslanca Moderndorfer in Grčar.

Služajnosti.

Pri slučajnostih je bil sprejet še sledeči predlog tov. Pelka:

Poverjenstvo UJU naj izposluje na pristojnem mestu, da se v šteje začasno službovanje kontraktualcev v položajno plačo.

Ker je bil s tem dnevni red skupščine izčrpan, se je tov. Skulj vsem delegatom zahvalil za vztrajno delo. Posebej se še zahvali celjskemu društvu, ki je uredilo vse potrebe, da se je mogla skupščina v redu vršiti, obžaluje incident in zaključil dobro uspešno in plodonosno skupščino.

V. M.

edki so tovariši in tovarišice, ki nikdar ne menjajo službenih mest! Oba skupaj delujeta že pol stoletja na Jesenicah, sta izredno priljubljena in znana kot prava mladinska in najboljša vzgojiteljica. O omenjeni dvojici lahko trdimo, da živi le v delu za šolo in da znajo tudi drugi ceniti njih delo za narodov blagor. Dragocen vpliv njih prisrčnega truda se pozna že po tem, da imata srea mladine in nje staršev na svoji strani. To edino plačilo naj jima bo v ponos in vzpodbudo pri nadaljnjem delu. Idealno delovanje omenjene zakonske dvojice je Jesenicam v čast in izrazil bi samo upanje in željo, da bi še vnaprej delovala tako kot doslej.

— Sluhatelji višje pedagoške šole, ki so končali drugi letnik in polagajo v oktobru diplomski izpit, nastopijo službo po dovršenem izpitu. Tisti, ki ne polagajo izpita, morajo nastopiti službo takoj po prejemu dekreta. Odlok ministrstva prosvete z dne 16. julija 1928. O. N. br. 52. 901. — Čopič.

— Umetniška šola »Probuda« v Ljubljani. Dne 27. junija 1928 zaključuje šola svoje sedmo leto. Statistika izkazuje, da je bilo v tem šolskem letu vpisanih 112 učenec. Vodstvo šole opozarja javnost že sedaj, da se bo vršilo vpisovanje edino v septembru, reden pouk se bo pričel s 1. oktobrom t. l. Program kakor tudi vse podrobnosti se bo pravočasno objavilo v vseh naših dnevnih, kakor tudi na razglasni deski »Probuda« v vestibulu Tehniške srednje šole. Probudna šola je edina te vrste, ki ima dane vse predpogoje, da se iz te šole razvije bodoča umetno obrtna šola, ki bi bila prepotrebna naši umetni obrti. Sedemletni obstoj umetniške šole »Probuda« in številno vsakoletnih vpisanih učencev daje najboljšo jamstvo, da je ta šola, ki se vzdržuje brez vsake državne podpore, na pravi poti.

— Tovariši! Vsi tovariši, ki želijo razstaviti izdelke rokotvornega pouka, naj jih opremijo z etiketami, ki nosijo uradno štampiljko šole, ceno in ime učenca, ki je predmet naredil. Krajni šolski odbori naj poravnajo stroške za prevoz in zaboj. Vse pošiljke je nasloviti na Urad ljubljanskega velesejma v Ljubljani in jih deklarirati kot »razstavno blago«. Kot razstavni predmeti pridejo v prvi vrsti v poštev miniature kmetijskega orodja in originalne igrače. Za prodane igrače dobe šolski upravitelji denar, neprodani izdelki se pa darujejo etnografskemu muzeju v Ljubljani. Apeliram na podeželske tovariše, da pošljejo čimveč izdelkov, da bo šolski oddelek čim bolj pester. Učitelji, ki delujejo že od nekdaj pri kmetijskih podružnicah, naj pokažejo tudi sedaj ob 160. letnem jubileju Kmetijski družbi svojo naklonjenost. Pošiljkatve je poslati do 25. t. m. Vsa pojasnila daje Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani. Tovariši! pozdrav! — Božo Račić, načelnik razstavnega odseka za hišne obrte.

— Specialna kmetijska šola v št. Jurju pri Celju javlja, da se začne novi 12-mesečni tečaj v šolskem letu 1928./29. v početku oktobra. Po odredbi oblastnega odbora se sprejme v internat kot prejšnja leta 30—33 gojencev, deloma na prosta, deloma na plačujoča mesta. Gojenci na prostih mestih imajo celotno mesečno oskrbnino brezplačno, plačujoči pa plačujejo za njo 150 Din mesečno. Prosilci za plačujoča in prosta mesta morajo biti kmetijski sinovi, za katere se predvideva, da postanejo kmetje-gospodari, ker je namen zavoda vzgajati kmetijski naraščaj za dom. Le izjemoma se sprejme tudi prosilec iz drugih stanov, ako ima posebno veselje do kmetijstva, plačevati pa mora, ker je oskrbovalna izredno nizka, dvojno oskrbovalnino. Na prosta mesta se sprejmejo le prosilci iz mariborske oblasti, na plačujoča pa iz obeh oblasti. Prosilci morajo biti vsaj 16 let stari, telesno zdravi in so dovršili vsaj 4 razrede ljudske šole. Sprejmejo se torej tudi starejši, od katerih se pa posebna zahteva marljivost in discipliniranost, da vplivajo ugodno na mlajše. Prošnje tako za prosta kot za plačujoča mesta je vložiti direktno na ravnateljstvo šole, in sicer do 1. septembra t. l. Prošnje je priložiti krstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo in navstveno spričevalo občine, izjavo staršev oziroma varuha, da ostanje prosilec po študiju doma in da bodo, ako je plačujoč, redno poravnali oskrbnino ter premoženjski izkaz oziroma potrdilo občine ali davčnega urada o obsegu zemljišča, gospodarskega stanja staršev in višino zemljiškega in obrtnega davka, radi lažje ocenitve glede prostega mesta. Zdravniško spričevalo lahko odpade, ker preišče zavodni zdravnik vstopivše, vendar je v interesu prosilca, ako je slaboten ter ni povsem zdrav, da se da preiskati, da nima nepotrebnih izdatkov. Oproščeni gojenci morajo naknadno, ako ne ostanjejo na kmetiji ter vstopijo v kako službo, vplačati predpisano oskrbovalnino. Gospodarsko lažji naj zaprosijo radi itak zelo nizke oskrbovalnine in radi običajnih številnih priglasitev le za plačujoča mesta, ker imajo plačujoči prednost. O sprejemu se obveste prosilce pravočasno. Sprejeti mora primesti s seboj potrebno delavno in praznično obleko in obuvalo, vsaj dva para telesnega perila ter vsakodnevne potrebščine, brisače, krtače, zobno krtačico itd., plačujoči tudi dva para ruh in 1 zimsko odejo. Zavod, ki ima v prvi vrsti živinorejski tip, je zlasti pri meren za kmetijske sinove iz živinorejskih krajev mariborske oblasti in iz Gorenjske. Vse korporacije, zlasti pa učiteljstvo se na prošnja, da opozore starše primernih fantov na ta razglas. Eventuelna pojasnila daje ravnateljstvo.

— Pojasnilo in prošnja. Načelstvo Učiteljskega Doma je obnovilo gospodarsko akcijo, da se pomnože stalni dohodki in da se učiteljstva materialno ne obremenjuje. Če pa želimo, da se akcija res sistematično iz-

nujna potreba, da se jih vsaj okrog 120 nastavi. Prosvetnima oddelkoma je nujno potrebno pridobiti kredit za nove nastavitve tako onih učiteljev, ki so doslužili kadrski rok, kakor tudi novincev. Odločilni faktorji naj zadevo resno upoštevajo in takoj rešijo, da ne bo v septembru in oktobru polno razredov brez učiteljev.

— Najboljši odgovor na disciplinsko preiskavo proti predsedniku Učiteljskega konvikta oziroma doma v Ljubljani je, da vsi pristopijo kot zadržniki v zadrugo Učiteljski dom in kupujejo le one predmete in pri onih trdkah, ki podpirajo naša domova in našo organizacijo.

— Termin za usposobljenostne izpite ostane za Slovenijo v novembru in velja odlok ministrstva prosvete, ki izpreminja termin le za oblast izven Slovenije. Tako pojasnilo smo prejeli od avtentične strani.

— Usposobljenostne preizkušnje za osn. šole se prično na državnem meškem učiteljskem v Ljubljani dne 5. novembra 1928 ob 8. uri zjutraj. Pravilno opremljene prošnje za pristup k usposobljenostni preizkušnji se naj predlože po službeni poti pravočasno pristojnemu sreskemu šolskemu nadzorniku, da bo do najkasneje do dne 20. oktobra v rokah izpraševalne komisije. Kdor bi ne bil pripuščten, se bo pravočasno obvestil; posebna vabila k izpitu se ne bodo pošiljala. — Državna izpraševalna komisija za osnovne in njim sorodne šole v Ljubljani.

— Velika skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda se vrši letos 16. septembra v Novem mestu. 34 let je minilo, kar se je vršila velika skupščina v dolenski metropoli. — Družbino vodstvo želi, da se zbere na ta dan vsi, ki jim je rodoljubje v sre, ki pojmujejo vevlačno obrambeno delovanje družbe sv. Cirila in Metoda. Velika C. M. skupščina v Novem mestu naj bo ogromen tabor vseh onih Slovencev, ki žele, da se ohrani majk Sloveniji rodna gruda in tudi najmanjši nje otrok, pa bodi v tuji ali inozemstvu. Vsa narodna društva prosimo, da pri svojih prireditvah prizanašajo 16. septembru, da ima priliko vsakdo udeležiti se Velike skupščine. Istotako se obračamo na vse p. n. podružnice, da skušajo pripomoči k kar največji udeležbi.

— Pol stoletja v skrbi za jeseniško mladino. Ta mesec poteče dvajset oziroma trideset let, odkar poučujeta na jeseniški osnovni šoli tovariši Leo Pibrovec in njegova soproga, tovarišica Ema Pibrovec, katero prvo in edino službeno mesto so Jesenice. Kako

vede, je treba najprej v članstvu vzbuditi zanimanje in čut organizacijskih dolžnosti. Da pa dosežemo ta namen, je treba uporabiti vse prilike, ki nudijo možnost, da se z najmanjšim naporom vpliva na slehernega pesameznika. Učiteljski Dom nima stalne pisarne, ne pisarniškega osebja, vse delo pa sloni na ramah pesameznikov, ki imajo sicer resno voljo, ne pa dovolj časa, da bi poleg vsake vrstnih publikacij vsakemu posamezniku odgovorili na pismena vprašanja. Na skupščinah uporabljamo priliko, da bi ustmeno izvedli, česar pismeno ne moremo. Pa se ti dobe ljudje, ki jim postajajo naša priporočila nadležna, če že ne direktno absurdna. Tovarši, bodite prepričani, da bi z a se ničesar ne prosili, nikogar ne nadlegovali, najmanj še tistih, ki se šopirijo v idejah na debelo, za podrobno delo pa nimajo pravega smisla, ne veselja. Letošnje leto bomo vodili dvojno evidenco: gospodarsko in osebnostno. Ob letu podamo dvojno bilanco: gospodarsko in kvalifikacijsko. Nato pa drage volje izročim vse delo njim, ki mislijo da je le v besedah izpolnjena organizacijska naloga.

I. L.
— **Proslava 25-letnice mature.** Maturantinja ženskega učiteljskega v Ljubljani, ki so maturirale leta 1903, vabim v svrhu proslave 25-letnice mature na skupni prijateljski sešestanek, ki se bo vršil 20. avgusta ob 14 uri v kavarni »Zvezda« v Ljubljani. Prijave sprejema J. Bizjak, učiteljica, Kranj, event. Ang. Bezljaj-Jakulin, učiteljica, Kranj.

— **† Pokojnemu tov. Slavku Jelencu v spomin...** Z nedeljskim »Jutrom« je došla — nepričakovana vest v široko črno okvirju: Naš Slavko Jelenc je med — pokojni mi... Ob težki resnici, ki je danes sisknila v velikem loku po prijateljih, znanih liki gadja zalega v zasedi, sem se zagrebel v spomine, ki me vežejo na pokojnega Slavka. — Če mislim na revolucionarnost Tvojega duha, kjer je bil zajet Tvoj notranji obraz, če se spominjam na silo Tvojih misli, ki so razodevale telesno odpornost, žilavost, če na vse to mislim, se mi zdi vest o Tvoji smrti kot čut na življenjska — prevara... In vendar... Tvoje ime je ovito v črn rob in Ti si... v hladnem obsevu ledenomrzle smrti, ki ima čudne račune, nagle sklepe, nepredvidene namene... — Pa čas, ko v svoji počitniški svesti bodi pozabljamo na težke službene dolžnosti, ko posvečujemo proste poletne ure zraku, solncu, goram in morju... si prestopil v težki borbi na drugi breg v večno Nirvano prvi iz — naših vrst. Težka so nam taka nasprotja in hujša od lastnih nesreč in boli na dnu srca.

Mi Ti stojimo solznih oči in potrlih src ob Tvojem preranem grobu, da zmolimo za Te ono molitev, ki je zajeta v najtežjih trenutkih v najtišji kamrici našega srca... In če se kdaj snidemo tovariši ob kaki stanovski proslavi, boš Ti med nami in mi pri Tebi kot mati ob otroku s svojo ljubeznijo...

Mir Tvojemu pepelu, slava Tvojemu spominu!
V imenu Tvojih sošolcev in tovarišev — Tvoj Alb. Z.

— **Poročila sta se tov. Drago Predan, učitelj v St. Pavlu pri Preboldu in tov. Lea Horvatova, učiteljica v Majšpergu pri Ptuj.** Bilo srečno!

— **Uprava »Zvončka«** prosi cenj. tovariše (ice), da takoj prično z agitacijo na naročbo »Zvončka«, ki izide (1. štev.) v drugi polovici septembra. Vsak naročnik naj plača najmanj četrtletno naročnino v znesku Din 7.50 vnaprej.

— **Uprava »Popotnika«** opozarja vsa šolska upravitelstva in kraj. šol. odbore obeh oblasti, da je naročba na list obvezna in prosimo, da čimprej obnovite naročnino na jubilejni 50-letnik. Ona upravitelstva in kraj. šol. odbori pa, ki še niso naročniki lista, naj store to takoj, da lahko določijo upravo naklado lista in da ne bodo nastale take nepravilne, kakor prošlo šol. leto. Letnik stane Din 50.

— **»Ženski List«**, Izašao je 8. broj (avgust) ove odlične revije za modu, kućanstvo i zabavu. Bogati modni dio donosi obilje elegantnih modela za svaku prigodu i ručnih radova. U tekstovnom dijelu, koji medju ostalim sadržava mnoštvo praktičnih uputa iz kućanstva, kosmetike, zdravstva itd. isti će se vanredno zanimiv prikaz ličnosti gdje Marije Radić iz pera glavne urednice gdje Zagorke. »Ženski List« izlazi jedanputa mjesečno u velikom elegantnom formatu, a stoji u tromjesečnoj preplatni Din 45. — Naručuje se kod Uprave »Z. L.« u Zagrebu, Samostanska ulica 2/1.

— **Prava kava je strup.** Gorje tistemu, ki se prepriča o tem, kajti bolni živci zagreduje življenje. Zato pije previdni rajši ŽIKO, ki popolnoma nadomesti pravo kavo. Zahtevajte ŽIKO in kuhajte jo pravilno. Navodilo je na vsakem zavrtku.

POZOR GDČ. IN GOSPE UČITELJICE,

ki se želite izobraziti za lastno izdelavo garderobe. Poslužujte se krojnih tečajev, ki se vršijo mesečno v Ljubljani, ki pa jih tudi lahko napravite potom korespondence, da se izobrazite popolnoma v lastni izdelavi oblačil. Cenjenim učiteljskim krojem znižan honorar. Izdelovanje krojev po meri. Zasebno krojno učilišče, Stari trg šte. 19, Ljubljana, Telefon 2477.

če se ravnete po novi metodi, katero Vam priporoča Schicht

ŽENSKA HVALA

raztopljen v vodi odpravlja nesnago preko noči, drugo jutro pa se vzame za izkuhavanje perila

SCHICHTOVO TERPENTIN MILO

Vsem blagajnikom učit. društev pov. Ljubljana.

Da bo administracija v glavni upravi v bodočem šol. letu brezhibno funkcionirala in da bo red v tem pogledu tudi pri društvih, podajamo naslednja navodila, ki naj se jih tov. blagajniki(ce) točno držijo:

1. V zmislu sklepa letošnje pokrajinske skupščine v Celju imajo vsi blagajniki nalog, da izterjajo od posameznih članov zaostalo članarino brezpogojno do 30. septembra t. l. in jo začetkom oktobra nakažejo glavni blagajni. Društva, ki ne bodo imela do določenega roka stare članarine v redu, bomo prisiljeni vsem njihovim članom pošiljanje lista ustavit.

2. Tekom meseca septembra naj tovariši blagajniki(ce) sestavijo članske sezname in jih dostavijo v 3 izvodih najkasneje do 30. septembra glavni upravi. Istočasno naj se predloži tudi mesečna prijava za september s številom članstva, ki se mora ujemati in vezati s prijavo meseca junija in z novim članskim seznamom. V počitnicah nimamo namreč nobenega vstopa in ne izstopa posameznih članov, temveč se to zaznamuje šele v prijavi za september, kar velja s 1. istega meseca. Vsak v prijavi navedeni vstop in izstop članstva velja za isti mesec, za katerega se prijava izdaja. Mesečna prijava naj se izpolni tudi če ni nobene izpremembe. Potrebne tiskovine se dostavijo vsem blagajnikom (icam) v najkrajšem času. Nadaljno pošiljanje prijav naj se vrši vedno začetkom vsakega meseca in to točno.

3. Pri nakazilih članarine in drugih zneskov naj se navedejo vedno detajlni podatki, n. pr. 1000 Din članarina, 78 Din obrambni fond, 20 Din prosvetni fond, skupaj Din 1098. Ti detajlni podatki naj se vnesejo tudi v mesečno prijavo.

4. Posamezni člani učit. društev naj plačujejo članarino vedno vnaprej, da ne bo zaostankov in nereda. Kdora novo pristopi, mora takoj plačati pripadajočo delno članarino.

5. Glavni blagajni se nakaže lahko poljubni znesek v poljubnem času, vendar sigurno vsak mesec, ker ima glavna blagajna tudi svoje plačilne obveznosti.

6. Poverjeniki na posameznih šolah naj točno vodijo svoj posel in nakazujejo nabrane vsote društvu blagajniku.

7. Posamezni člani društev pristopajo in izstopajo vedno s 1. vsakega meseca. Menjane bivališče naj se takoj naznani po dopisnici društvu in glavni upravi.

8. Stanovski listi se bodo dostavljali le onim članom, ki jih bo zaznamovala mesečna prijava. Po dopisnicah ni treba nobenega novovstopovskega člana prijavljati. Za to imamo mesečne prijave, ki naj se redno pošiljajo začetkom vsakega meseca.

9. Kdor pa je plačal članarino za več mesecev ali za celo leto naprej in se med tem časom izseli, napravi obračun prizadeti društvu.

10. Ako hoče biti kdo član tudi v že preteklem mesecu, naj se ga posebej prijavi in vnese v prihodnjo mesečno prijavo.

Stanovska organizacija UJU

Poročila:

+ **RESOLUCIJA** sprejeta na zborovanju učiteljskega društva za mežiško dolino dne 23. junija 1928.

Predpogoj vsakemu delu v prid narodnemu napredku je popolna neodvisnost učiteljskega, ki trdna in enotna njegova organizacija s svojimi izvrševalnimi organi.

V teh pa hočemo videti utelešene vrline ne samo stanovske morale, temveč tudi borbenosti; le tedaj bo stalo vse članstvo kakor en moč za svojimi zaupniki.

Istotako jasno stališče in načela mora kazati tudi »Učiteljski Tovariš«. Ako ne stoji trdno na tem našem stališču, ne zastopa naših stanovskih interesov.

Učiteljsko hvaležno kvitira vsako razumevanje svojih teženj od katerekoli strani. Dokazalo pa je tudi že v borbi, da jih znanbrani in zastopati brez razlike napram vsakomur, ker se bori le proti krivičnemu postopanju.

Enako stališče zavzema učiteljsko napram oviram, ki se stavijo v zadnjem času stanovski organizaciji na pot in ki segajo globoko v naše osnovne državljanske pravice.

Članstvo obeh društev prevajalskega sreča se še ni pomirilo radi številnih preganjanj — Möderndorfer, Feinig, Doberšek, Jurančič, Gallob, Kopriva, Lešnik, Hudales, ki še tudi zanj nikakor niso likvidirani in se bodo iznašala tako dolgo v javnost, dokler niso rešena v popolno zadovoljstvo prizadetih članov.

Udarec pa, ki je zadet organizaciji, s tem da sta bila po starem avstrijskem zakonu, ki je tudi mnogo izmed zgoraj naštetih preganjal za njihovo narodno delo po Štajerskem in Koroškem v bivši Avstriji, disciplinirana predsednik slovenskega dela učiteljske organizacije in urednik njegovega glasila, ta udarec nam je kljub zgoraj navedenim nekaterim prav kričečim slučajem, ki se hočejo potisniti v pozabo (Möderndorfer, Lešnik) v enaki meri zadel, kakor ostali del slovenskega učiteljstva.

Zato zahtevamo:

1. Da se ukine disciplinarna preiskava proti našima dvema funkcionarjema, ki sta izvrševala samo voljo članstva.

2. Da se ne postopa v disciplinskih zadevah po starih avstrijskih predpisih, ki jih ima slovensko učiteljsko v tako trpkem spominu, ker nismo avstrijski hlapci.

Na članstvo pa apeliramo, da se zaveda, da nas naša strankarska orientirana javnost nikdar ne bo odkritosrčno podpirala v boju za naša strogo stanovska prava v svrhu dosege neodvisne stanovske organizacije. Naša moč sloni edino na naši stanovski zavedenosti, solidarnosti, borbenosti in stanovski morali, ki je le ena.

Okr. učiteljsko društvo za mežiško dolino.

+ **POROČILO O ZBOROVANJU** dne 14. junija 1928 v Šostanju:

Situacijsko poročilo. Predsednik pozdravi novo članico tov. Jesih. Poroča o sestanku s tov. Mencinom. Prečita več dopisov, med drugimi tudi od »Pevskega zbora«. Sklene se, da vsi pristopimo. Na predlog tov. Rejca se izvoli sledeči knjižnični odbor: Vrečko (Martin), Hribnik, Trobej Cilka. Radi volitev se sklene: Društva naj volijo poljubno, skupščina pa po predlaganih listkih.

Blagajničarka poroča, da so člani večjima poravnali članarino. Izvolijo se delegati za pokrajinsko in državno skupščino: Stopar, Mlinšek, Macarol, Pokrznik.

V izobraževalni tečaj se prijavi več tovarišev.

Statistika. V okraju je 51 učit. osn. + 7 mešč. šole = 58, članov 51 učit. osn. + 3 mešč. šole = 54, navzočih 41 učit. = 76%.

Šostanjski krožek je imel dva sestanka. Velenje pa enega. Tajnik prečita »Pregled učiteljevega izvenšolskega dela«, ki ga je prav skrbno sestavil tov. Hribnik.

Predlog. Pov. UJU naj skuša posredovati, da ostanejo enotne počitnice.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LAŠKI OKRAJ** je imelo svoj redni občni zbor dne 16. junija v Radečah pri Zidanem mostu. Od 114 članov je bilo navzočih 76. Kot delegat poverjenstva je prisostvoval tovariš Kobal.

Po kratkem uvodnem pozdravu je podal podpredsednik tov. Kislinger situacijsko poročilo, katero je še s pojasnili dopolnil tov. Kobal.

Poročila tajnika, blagajnika in računskih pregledovalcev so članstvo zadovoljila. V pretečenem poslovnem letu se je dvignilo število članstva na 114 (+ 10). Zborovali smo štirikrat in povabili v svojo sredo dva najmočnejša stebra novega šolskega pokreta v smeri delovne šole tov. Dolgana in Pišrovca, ki sta nas z živo besedo prepričala o potrebi preorientacije današnje šole. — Blagajna izkazuje 6183 Din prebitka, katerega razdelimo: 1500 Din za spomenik umrlemu tov. Rajnerju; 500 Din Učit. konviku v Ljubljani; 500 Din pevskemu zboru UJU; 500 Din lastnemu obrambnemu fondu; 300 Din Udruž. rez. ofic. sekciji Trbovlje za spomenik kralju Pteru I.; 1000 Din samoizobraževalnemu odseku. Ostalo pa ostane

kot rezerva v društveni blagajni. Članarina (v 10. mesečnih obrokih) za leto 1928./29. se določi na 18 Din mesečno.

Volitve. Tov. Majer, kot član skrutinija poizkusnih volitev prebere rezultat, ki naj bo podlaga volitvam. Po daljših razgovorih sprejme predsedniško mesto. tov. Juro Klinsinger, ker se dosedanj predstnik tov. R. Plavšak vsled zdravstvenih razmer odreče predsedništvu mestu. V ostali odbor se izvolijo tov.: Plavšak, Lebar, Beg, Hofbauer, Pleskovič, Vidmar, Lapornikova, Jurko, Omerzova; namestnikom pa Suligoj in Jenškova. Knjižničarjem izvolimo tov. Pirkoviča.

Delegati za pokrajinsko skupščino: tov. Benko, Kotnik, Majer; namestniki: tov. Stegenškova, Potočnikova, Drobnjeva.

Delegati za glavno skupščino: tov. Lapornikova, Lebar, Hofbauer, namestniki: tov. Jurko, Suligoj, Sekulova.

Odposlanca za samoizobraževalni tečaj: tov. Beg in Jenkova.

Po sklepu občnega zbora smo se podali k skupnemu manifestacijskemu zborovanju laškega, brežiško-sevniškega in krškega društva, ki je pokazal našo samozavest in solidarnost. O poteku smo že poročali.

+ **OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ORMOŠKI OKRAJ** je zborovalo 16. junija 1928 v Središču.

I. Situacijsko poročilo: a) Število učiteljskega v okraju je 66; b) število članstva 61; c) število udeležencev pri zborovanju 44 ali 72%; d) predsednik poroča, da se je spoznavno s ptujskim učiteljskim društvom ustanovila sreska knjižnica za srez Ptuj.

II. Samoizobražba: a) Število krožkov je 4. b) Vsak krožek je imel po 2 sestanka. c) Število udeležencev teh sestankov je 65%. d) Tovariš Rajš obširno razpravlja o vzrokih, da naši društveni sestanki niso polnoštevilo obiskani. Soglasno se sklene sledeča resolucija:

Učiteljsko društvo za ormoški okraj smatra zborovanja učiteljskih društev za važen faktor učiteljske nadaljnje izobrazbe. Gotovo stoji tudi prosvetna oblast na tem stališču, ker pač samo radi tega daje pouka prosto učiteljskemu, ki se zborovanja udeleži. Poročila o učiteljskih zborovanjih pa pričajo, da manjka na zborovanjih vedno visok odstotek učiteljskega. Večina teh svoje odsotnosti niti ne opraviči, drugi navajajo kot vzrok odsotnosti: slabo vreme, daljno pot, mraz, vročina, velike izdatke itd. Ker pa mnogi učitelji in učiteljice — ki učiteljska zborovanja pridno posejajo — s svojo trdno voljo vse navedene ovire premostijo in se dajo pri trdni volji tudi izdatki za posejanje zborovanj na minimum reducirati, zato moramo smatrati neobiskanje učiteljskih zborovanj za brezobzirnost napram organizaciji, za komodnost in reakcionarnost, ki nikakor ni v skladu z ugledom naše organizacije, pa tudi ne z učiteljsko nadaljno izobrazbo, z interesom šole in torej tudi naroda.

Zato naj UJU, poverjeništvu Ljubljana proti temu vsekakor neljubemu in škodljivemu pojavu podvzame vse možne protikrepe. Za enkrat naj šolska oblast učiteljsko opozori, da naj smatra učiteljska zborovanja — kakor to stori šolska oblast — za tako važen činitelj učiteljske nadaljnje izobrazbe, da nobeden učitelj(ica) brez res tehtnega vzroka ne bi smel od zborovanja izostati. Učiteljskim društvom se daj naloga, da na vsakem zborovanju navzočnost poedinih članov ugotove. Ob koncu društvenega leta naj društveni odbor pošlje poročilo o posejanju zborovanj od strani poedinih članov sreskemu šolskemu nadzorniku, da posejanja učiteljskih zborovanj upošteva pri svoji letni oceni in v službenih razpredelnicah v rubriki o učiteljski nadaljni izobrazbi.

III. Šolska reforma: Glavni del tega sklepnega zborovanja je bila razstava deških in dekliških ročnih del središče šole; razstava dela čast učiteljskega omenjene šole, drugim tovarišem in tovarišicam pa vzpodbudo k tekmovanju za napredek prosvete ter do brobit naroda in domovine.

IV. Izvenšolsko delo: Poročevalec tov. Wennigerholz poroča, da deluje 70% učiteljskega v okraju pri raznih prosvetnih, gospodarskih, telovadnih in drugih organizacijah.

V. Slučajnosti: Samoizobraževalnega tečaja v Ljubljani se udeleži tov. Wennigerholz.

vede, je treba najprej v članstvu vzbuditi zanimanje in čut organizacijskih dolžnosti. Da pa dosežemo ta namen, je treba uporabiti vse prilike, ki nudijo možnost, da se z najmanjšim naporom vpliva na slehernega pesameznika. Učiteljski Dom nima stalne pisarne, ne pisarniškega osebja, vse delo pa sloni na ramah pesameznikov, ki imajo sicer resno voljo, ne pa dovolj časa, da bi poleg vsake vrstnih publikacij vsakemu posamezniku odgovorili na pismena vprašanja. Na skupščinah uporabljamo priliko, da bi ustmeno izvedli, česar pismeno ne moremo. Pa se ti dobe ljudje, ki jim postajajo naša priporočila nadležna, če že ne direktno absurdna. Tovarši, bodite prepričani, da bi z a se ničesar ne prosili, nikogar ne nadlegovali, najmanj še tistih, ki se šopirijo v idejah na debelo, za podrobno delo pa nimajo pravega smisla, ne veselja. Letošnje leto bomo vodili dvojno evidenco: gospodarsko in osebnostno. Ob letu podamo dvojno bilanco: gospodarsko in kvalifikacijsko. Nato pa drage volje izročim vse delo njim, ki mislijo da je le v besedah izpolnjena organizacijska naloga.

I. L.
— **Proslava 25-letnice mature.** Maturantinja ženskega učiteljskega v Ljubljani, ki so maturirale leta 1903, vabim v svrhu proslave 25-letnice mature na skupni prijateljski sešestanek, ki se bo vršil 20. avgusta ob 14 uri v kavarni »Zvezda« v Ljubljani. Prijave sprejema J. Bizjak, učiteljica, Kranj, event. Ang. Bezljaj-Jakulin, učiteljica, Kranj.

— **† Pokojnemu tov. Slavku Jelencu v spomin...** Z nedeljskim »Jutrom« je došla — nepričakovana vest v široko črno okvirju: Naš Slavko Jelenc je med — pokojni mi... Ob težki resnici, ki je danes siknila v velikem loku po prijateljih, znanih liki gadja zalega v zasedi, sem se zagrebel v spomine, ki me vežejo na pokojnega Slavka. — Če mislim na revolucionarnost Tvojega duha, kjer je bil zajet Tvoj notranji obraz, če se spominjam na silo Tvojih misli, ki so razodevale telesno odpornost, žilavost, če na vse to mislim, se mi zdi vest o Tvoji smrti kot čut na življenjska — prevara... In vendar... Tvoje ime je ovito v črn rob in Ti si... v hladnem obsevu ledenomrzle smrti, ki ima čudne račune, nagle sklepe, nepredvidene namene... — Pa čas, ko v svoji počitniški svesti bodi pozabljamo na težke službene dolžnosti, ko posvečujemo proste poletne ure zraku, solncu, goram in morju... si prestopil v težki borbi na drugi breg v večno Nirvano prvi iz — naših vrst. Težka so nam taka nasprotja in hujša od lastnih nesreč in boli na dnu srca.

Mi Ti stojimo solznih oči in potrlih src ob Tvojem preranem grobu, da zmolimo za Te ono molitev, ki je zajeta v najtežjih trenutkih v najtišji kamrici našega srca... In če se kdaj snidemo tovariši ob kaki stanovski proslavi, boš Ti med nami in mi pri Tebi kot mati ob otroku s svojo ljubeznijo...

Mir Tvojemu pepelu, slava Tvojemu spominu!
V imenu Tvojih sošolcev in tovarišev — Tvoj Alb. Z.

— **Poročila sta se tov. Drago Predan, učitelj v St. Pavlu pri Preboldu in tov. Lea Horvatova, učiteljica v Majšpergu pri Ptuj.** Bilo srečno!

— **Uprava »Zvončka«** prosi cenj. tovariše (ice), da takoj prično z agitacijo na naročbo »Zvončka«, ki izide (1. štev.) v drugi polovici septembra. Vsak naročnik naj plača najmanj četrtletno naročnino v znesku Din 750 vnaprej.

— **Uprava »Popotnika«** opozarja vsa šolska upravitelstva in kraj. šol. odbore obeh oblasti, da je naročba na list obvezna in prosimo, da čimprej obnovite naročnino na jubilejni 50-letnik. Ona upravitelstva in kraj. šol. odbori pa, ki še niso naročniki lista, naj store to takoj, da lahko določijo upravo naklado lista in da ne bodo nastale take nepravilne kakor prošlo šol. leto. Letnik stane Din 50.

— **»Ženski List«**, Izašao je 8. broj (avgust) ove odlične revije za modu, kućanstvo i zabavu. Bogati modni dio donosi obilje elegantnih modela za svaku prigodu i ručnih radova. U tekstovnom dijelu, koji medju ostalim sadržava mnoštvo praktičnih uputa iz kućanstva, kosmetike, zdravstva itd. isti će se vanredno zanimiv prikaz ličnosti gdje Marije Radić iz pera glavne urednice gdje Zagorke. »Ženski List« izlazi jedanputa mjesečno u velikom elegantnom formatu, a stoji u tromjesečnoj preplatni Din 45. — Naručuje se kod Uprave »Z. L.« u Zagrebu, Samostanska ulica 2/I.

— **Prava kava je strup.** Gorje tistemu, ki se prepriča o tem, kajti bolni živci zagreduje življenje. Zato pije previdni rajši ŽIKO, ki popolnoma nadomesti pravo kavo. Zahtevajte ŽIKO in kuhajte jo pravilno. Navodilo je na vsakem zavrtku.

POZOR GDČ. IN GOSPE UČITELJICE,

ki se želite izobraziti za lastno izdelavo garderobe. Poslužujte se krojnih tečajev, ki se vršijo mesečno v Ljubljani, ki pa jih tudi lahko napravite potom korespondence, da se izobrazite popolnoma v lastni izdelavi oblačil. Cenjenim učiteljskim krojem znižan honorar. Izdelovanje krojev po meri. Zasebno krojno učilišče, Stari trg šte. 19, Ljubljana, Telefon 2477.

če se ravnate po novi metodi, katero Vam priporoča Schicht

ŽENSKA HVALA

raztopljen v vodi odpravlja nesnago preko noči, drugo jutro pa se vzame za izkuhavanje perila

SCHICHTOVO TERPENTIN MILO

Vsem blagajnikom učit. društev pov. Ljubljana.

Da bo administracija v glavni upravi v bodočem šol. letu brezhibno funkcionirala in da bo red v tem pogledu tudi pri društvih, podajamo naslednja navodila, ki naj se jih tov. blagajniki(ce) točno držijo:

1. V zmislu sklepa letošnje pokrajinske skupščine v Celju imajo vsi blagajniki nalog, da izterjajo od posameznih članov zaostalo članarino brezpogojno do 30. septembra t. l. in jo začetkom oktobra nakažejo glavni blagajni. Društva, ki ne bodo imela do določenega roka stare članarine v redu, bomo prisiljeni vsem njihovim članom pošiljanje lista ustaviti.

2. Tekom meseca septembra naj tovariši blagajniki(ce) sestavijo članske sezname in jih dostavijo v 3 izvodih najkasneje do 30. septembra glavni upravi. Istočasno naj se predloži tudi mesečna prijava za september s številom članstva, ki se mora ujemati in vezati s prijavo meseca junija in z novim članskim seznamom. V počitnicah nimamo namreč nobenega vstopa in ne izstopa posameznih članov, temveč se to zaznamuje šele v prijavi za september, kar velja s 1. istega meseca. Vsak v prijavi navedeni vstop in izstop članstva velja za isti mesec, za katerega se prijava izdaja. Mesečna prijava naj se izpolni tudi če ni nobene izpremembe. Potrebne tiskovine se dostavijo vsem blagajnikom (icam) v najkrajšem času. Nadaljno pošiljanje prijav naj se vrši vedno začetkom vsakega meseca in to točno.

3. Pri nakazilih članarine in drugih zneskov naj se navedejo vedno detajlni podatki, n. pr. 1000 Din članarina, 78 Din obrambni fond, 20 Din prosvetni fond, skupaj Din 1098. Ti detajlni podatki naj se vnesejo tudi v mesečno prijavo.

4. Posamezni člani učit. društev naj plačujejo članarino vedno vnaprej, da ne bo zaostankov in nereda. Kdora novo pristopi, mora takoj plačati pripadajočo delno članarino.

5. Glavni blagajni se nakaže lahko poljubni znesek v poljubnem času, vendar sigurno vsak mesec, ker ima glavna blagajna tudi svoje plačilne obveznosti.

6. Poverjeniki na posameznih šolah naj točno vodijo svoj posel in nakazujejo nabrane vsote društvu blagajniku.

7. Posamezni člani društev pristopajo in izstopajo vedno s 1. vsakega meseca. Menjane bivališče naj se takoj naznani po dopisnici društvu in glavni upravi.

8. Stanovski listi se bodo dostavljali le onim članom, ki jih bo zaznamovala mesečna prijava. Po dopisnicah ni treba nobenega novovstopovskega člana prijavljati. Za to imamo mesečne prijave, ki naj se redno pošiljajo začetkom vsakega meseca.

9. Kdor pa je plačal članarino za več mesecev ali za celo leto naprej in se med tem časom izseli, napravi obračun prizadeti društvu.

10. Ako hoče biti kdo član tudi v že preteklem mesecu, naj se ga posebej prijavi in vnese v prihodnjo mesečno prijavo.

Stanovska organizacija UJU

Poročila:

— **RESOLUCIJA sprejeta na zborovanju učiteljskega društva za mežiško dolino dne 23. junija 1928.**

Predpogoj vsakemu delu v prid narodnemu napredku je popolna neodvisnost učiteljskega, ki trdna in enotna njegova organizacija s svojimi izvrševalnimi organi.

V teh pa hočemo videti utelešene vrline ne samo stanovske morale, temveč tudi borbenosti; le tedaj bo stalo vse članstvo kakor en moč za svojimi zaupniki.

Istotako jasno stališče in načela mora kazati tudi »Učiteljski Tovariš«. Ako ne stoji trdno na tem našem stališču, ne zastopa naših stanovskih interesov.

Učiteljsko hvaležno kvitira vsako razumevanje svojih teženj od katerekoli strani. Dokazalo pa je tudi že v borbi, da jih znanbrani in zastopati brez razlike napram vsakomur, ker se bori le proti krivičnemu postopanju.

Enako stališče zavzema učiteljsko napram oviram, ki se stavijo v zadnjem času stanovski organizaciji na pot in ki segajo globoko v naše osnovne državljanske pravice.

Članstvo obeh društev prevajalskega sreča se še ni pomirilo radi številnih preganjanj — Möderndorfer, Feinig, Doberšek, Jurančič, Gallob, Kopriva, Lešnik, Hudales, ki še tudi zanj nikakor niso likvidirani in se bodo iznašala tako dolgo v javnost, dokler niso rešena v popolno zadovoljstvo prizadetih članov.

Udarec pa, ki je zadet organizaciji, s tem da sta bila po starem avstrijskem zakonu, ki je tudi mnogo izmed zgoraj naštetih preganjal za njihovo narodno delo po Štajerskem in Koroškem v bivši Avstriji, disciplinirana predsednik slovenskega dela učiteljske organizacije in urednik njegovega glasila, ta udarec nam je kljub zgoraj navedenim nekaterim prav kričečim slučajem, ki se hočejo potisniti v pozabo (Möderndorfer, Lešnik) v enaki meri zadel, kakor ostali del slovenskega učiteljstva.

Zato zahtevamo:

1. Da se ukine disciplinarna preiskava proti našima dvema funkcionarjema, ki sta izvrševala samo voljo članstva.

2. Da se ne postopa v disciplinskih zadevah po starih avstrijskih predpisih, ki jih ima slovensko učiteljsko v tako trpkem spominu, ker nismo avstrijski hlapeci.

Na članstvo pa apeliramo, da se zaveda, da nas naša strankarska orientirana javnost nikdar ne bo odkritosrčno podpirala v boju za naša strogo stanovska prava v svrhu dosege neodvisne stanovske organizacije. Naša moč sloni edino na naši stanovski zavedenosti, solidarnosti, borbenosti in stanovski morali, ki je le ena.

Okr. učiteljsko društvo za mežiško dolino.

— **POROČILO O ZBOROVANJU dne 14. junija 1928 v Šostanju:**

Situacijsko poročilo. Predsednik po zdravi novo članico tov. Jesih. Poroča o sestanku s tov. Mencinom. Prečita več dopisov, med drugimi tudi od »Pevskega zbora«. Sklene se, da vsi pristopimo. Na predlog tov. Rejca se izvoli sledeči knjižnični odbor. Vrečko (Martin, Hribnik, Trobej Cilka. Radi volitev se sklene: Društva naj volijo poljubno, skupščina pa po predlaganih listkih.

Blagajničarka poroča, da so člani večjima poravnali članarino. Izvolijo se delegati za pokrajinsko in državno skupščino: Stopar, Mlinšek, Macarol, Pokrznik.

V izobraževalni tečaj se prijavi več tovarišev.

Statistika. V okraju je 51 učit. osn. + 7 mešč. šole = 58, članov 51 učit. osn. + 3 mešč. šole = 54, navzočih 41 učit. = 76%.

Šostanjski krožek je imel dva sestanka. Velenje pa enega. Tajnik prečita »Pregled učiteljevega izvenšolskega dela«, ki ga je prav skrbno sestavil tov. Hribnik.

Predlog. Pov. UJU naj skuša posredovati, da ostanejo enotne počitnice.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LAŠKI OKRAJ** je imelo svoj redni občni zbor dne 16. junija v Radečah pri Zidanem mostu. Od 114 članov je bilo navzočih 76. Kot delegat poverjenstva je prisostvoval tovariš Kobal.

Po kratkem uvodnem pozdravu je podal podpredsednik tov. Kislinger situacijsko poročilo, katero je še s pojasnili dopolnil tov. Kobal.

Poročila tajnika, blagajnika in računskih pregledovalcev so članstvo zadovoljila. V pretečenem poslovnem letu se je dvignilo število članstva na 114 (+ 10). Zborovali smo štirikrat in povabili v svojo sredo dva najmočnejša stebra novega šolskega pokreta v smeri delovne šole tov. Dolgana in Pišrovca, ki sta nas z živo besedo prepričala o potrebi preorientacije današnje šole. — Blagajna izkazuje 6183 Din prebitka, katerega razdelimo: 1500 Din za spomenik umrlemu tov. Rajnerju; 500 Din Učit. konviku v Ljubljani; 500 Din pevskemu zboru UJU; 500 Din lastnemu obrambnemu fondu; 300 Din Udruž. rez. ofic. sekciji Trbovlje za spomenik kralju Pteru I.; 1000 Din samoizobraževalnemu odseku. Ostalo pa ostane

kot rezerva v društveni blagajni. Članarina (v 10. mesečnih obrokih) za leto 1928./29. se določi na 18 Din mesečno.

Volitve. Tov. Majer, kot član skrutinija poizkusnih volitev prebere rezultat, ki naj bo podlaga volitvam. Po daljših razgovorih sprejme predsedniško mesto. tov. Juro Klinsinger, ker se dosedanj predstnik tov. R. Plavšak vsled zdravstvenih razmer odreče predsedništvu. V ostali odbor se izvolijo tov.: Plavšak, Lebar, Beg, Hofbauer, Pleskovič, Vidmar, Lapornikova, Jurko, Omerzova; namestnikom pa Suligoj in Jenškova. Knjižničarjem izvolimo tov. Pirkoviča.

Delegati za pokrajinsko skupščino: tov. Benko, Kotnik, Majer; namestniki: tov. Stegenškova, Potočnikova, Drobniceva.

Delegati za glavno skupščino: tov. Lapornikova, Lebar, Hofbauer, namestniki: tov. Jurko, Suligoj, Sekulova.

Odposlanca za samoizobraževalni tečaj: tov. Beg in Jenkova.

Po sklepu občnega zbora smo se podali k skupnemu manifestacijskemu zborovanju laškega, brežiško-sevniškega in krškega društva, ki je pokazal našo samozvest in solidarnost. O poteku smo že poročali.

— **OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ORMOŠKI OKRAJ** je zborovalo 16. junija 1928 v Središču.

I. Situacijsko poročilo: a) Število učiteljskega v okraju je 66; b) število članstva 61; c) število udeležencev pri zborovanju 44 ali 72%; d) predsednik poroča, da se je spoznavno s ptujskim učiteljskim društvom ustanovila sreska knjižnica za srez Ptuj.

II. Samoizobražba: a) Število krožkov je 4. b) Vsak krožek je imel po 2 sestanka. c) Število udeležencev teh sestankov je 65%. d) Tovariš Rajš obširno razpravlja o vzrokih, da naši društveni sestanki niso polnoštevili obiskani. Soglasno se sklene sledeča resolucija:

Učiteljsko društvo za ormoški okraj smatra zborovanja učiteljskih društev za važen faktor učiteljske nadaljnje izobrazbe. Gotovo stoji tudi prosvetna oblast na tem stališču, ker pač samo radi tega daje pouka prosto učiteljskemu, ki se zborovanja udeleži. Poročila o učiteljskih zborovanjih pa pričajo, da manjka na zborovanjih vedno visok odstotek učiteljskega. Večina teh svoje odsotnosti niti ne opraviči, drugi navajajo kot vzrok odsotnosti: slabo vreme, daljno pot, mraz, vročina, velike izdatke itd. Ker pa mnogi učitelji in učiteljice — ki učiteljska zborovanja pridno posejajo — s svojo trdno voljo vse navedene ovire premostijo in se dajo pri trdni volji tudi izdatki za posejanje zborovanj na minimum reducirati, zato moramo smatrati neobiskanje učiteljskih zborovanj za brezobzirnost napram organizaciji, za komodnost in reakcionarnost, ki nikakor ni v skladu z ugledom naše organizacije, pa tudi ne z učiteljsko nadaljno izobrazbo, z interesom šole in torej tudi naroda.

Zato naj UJU, poverjeništvu Ljubljana proti temu vsekakor neljubemu in škodljivemu pojavu podvzame vse možne protikrepe. Za enkrat naj šolska oblast učiteljsko opozori, da naj smatra učiteljska zborovanja — kakor to stori šolska oblast — za tako važen činitelj učiteljske nadaljnje izobrazbe, da nobeden učitelj(ica) brez res tehtnega vzroka ne bi smel od zborovanja izostati. Učiteljskim društvom se daj naloga, da na vsakem zborovanju navzočnost poedinih članov ugotove. Ob koncu društvenega leta naj društveni odbor pošlje poročilo o posejanju zborovanj od strani poedinih članov sreskemu šolskemu nadzorniku, da posejanja učiteljskih zborovanj upošteva pri svoji letni oceni in v službenih razpredelnicah v rubriki o učiteljski nadaljni izobrazbi.

III. Šolska reforma: Glavni del tega sklepnega zborovanja je bila razstava deških in dekliških ročnih del središče šole; razstava dela čast učiteljskega omenjene šole, drugim tovarišem in tovarišicam pa vzpodbudo k tekmovanju za napredek prosvete ter do brobit naroda in domovine.

IV. Izvenšolsko delo: Poročevalec tov. Wennigerholz poroča, da deluje 70% učiteljskega v okraju pri raznih prosvetnih, gospodarskih, telovadnih in drugih organizacijah.

V. Slučajnosti: Samoizobraževalnega tečaja v Ljubljani se udeleži tov. Wennigerholz.

vede, je treba najprej v članstvu vzbuditi zanimanje in čut organizacijskih dolžnosti. Da pa dosežemo ta namen, je treba uporabiti vse prilike, ki nudijo možnost, da se z najmanjšim naporom vpliva na slehernega pesameznika. Učiteljski Dom nima stalne pisarne, ne pisarniškega osebja, vse delo pa sloni na ramah pesameznikov, ki imajo sicer resno voljo, ne pa dovolj časa, da bi poleg vsake vrstnih publikacij vsakemu posamezniku odgovorili na pismena vprašanja. Na skupščinah uporabljamo priliko, da bi ustmeno izvedli, česar pismeno ne moremo. Pa se ti dobe ljudje, ki jim postajajo naša priporočila nadležna, če že ne direktno absurdna. Tovarši, bodite prepričani, da bi z a se ničesar ne prosili, nikogar ne nadlegovali, najmanj še tistih, ki se šopirijo v idejah na debelo, za podrobno delo pa nimajo pravega smisla, ne veselja. Letošnje leto bomo vodili dvojno evidenco: gospodarsko in osebnostno. Ob letu podamo dvojno bilanco: gospodarsko in kvalifikacijsko. Nato pa drage volje izročim vse delo njim, ki mislijo da je le v besedah izpolnjena organizacijska naloga. I. L.

— **Proslava 25-letnice mature.** Maturantinja ženskega učiteljskega v Ljubljani, ki so maturirale leta 1903, vabim v svrhu proslave 25-letnice mature na skupni prijateljski sešestanek, ki se bo vršil 20. avgusta ob 14 uri v kavarni »Zvezda« v Ljubljani. Prijave sprejema J. Bizjak, učiteljica, Kranj, event. Ang. Bezljaj-Jakulin, učiteljica, Kranj.

— **† Pokojnemu tov. Slavku Jelencu v spomin...** Z nedeljskim »Jutrom« je došla — nepričakovana vest v široko črno okvirju: Naš Slavko Jelenc je med — pokojni mi... Ob težki resnici, ki je danes siknila v velikem loku po prijateljih, znanih liki gadja zalega v zasedi, sem se zagrebel v spomine, ki me vežejo na pokojnega Slavka. — Če mislim na revolucionarnost Tvojega duha, kjer je bil zajet Tvoj notranji obraz, če se spominjam na silo Tvojih misli, ki so razodevale telesno odpornost, žilavost, če na vse to mislim, se mi zdi vest o Tvoji smrti kot čut na življenjska — prevara... In vendar... Tvoje ime je ovito v črn rob in Ti si... v hladnem obsevu ledenomrzle smrti, ki ima čudne račune, nagle sklepe, nepredvidene namene... — Pa čas, ko v svoji počitniški svesti bodi pozabljamo na težke službene dolžnosti, ko posvečujemo proste poletne ure zraku, solncu, goram in morju... si prestopil v težki borbi na drugi breg v večno Nirvano prvi iz — naših vrst. Težka so nam taka nasprotja in hujša od lastnih nesreč in boli na dnu srca...

Mi Ti stojimo solznih oči in potrlih src ob Tvojem preranem grobu, da zmolimo za Te ono molitev, ki je zajeta v najtežjih trenutkih v najtišji kamrici našega srca... In če se kdaj snidemo tovariši ob kaki stanovski proslavi, boš Ti med nami in mi pri Tebi kot mati ob otroku s svojo ljubeznijo...

Mir Tvojemu pepelu, slava Tvojemu spominu!

V imenu Tvojih sošolcev in tovarišev — Tvoj Alb. Z.

— **Poročila sta se tov. Drago Predan, učitelj v St. Pavlu pri Preboldu in tov. Lea Horvatova, učiteljica v Majšpergu pri Ptuj.** Bilo srečno!

Uprava »Zvončka« prosi cenj. tovariše (ice), da takoj prično z agitacijo na naročbo »Zvončka«, ki izide (1. štev.) v drugi polovici septembra. Vsak naročnik naj plača najmanj četrtletno naročnino v znesku Din 7.50 vnaprej.

Uprava »Popotnika« opozarja vsa šolska upravitelstva in kraj. šol. odbore obeh oblasti, da je naročba na list obvezna in prosimo, da čimprej obnovite naročnino na jubilejni 50-letnik. Ona upravitelstva in kraj. šol. odbori pa, ki še niso naročniki lista, naj store to takoj, da lahko določijo upravo naklado lista in da ne bodo nastale take nepravilne, kakor prošlo šol. leto. Letnik stane Din 50.

Uprava. — »Ženski List«, Izašao je 8. broj (avgust) ove odlične revije za modu, kućanstvo i zabavu. Bogati modni dio donosi obilje elegantnih modela za svaku prigodu i ručnih radova. U tekstovnom dijelu, koji medju ostalim sadržava mnoštvo praktičnih uputa iz kućanstva, kosmetike, zdravstva itd. isti će se vanredno zanimiv prikaz ličnosti gdje Marije Radić iz pera glavne urednice gdje Zagorke. »Ženski List« izlazi jedanputa mjesečno u velikom elegantnom formatu, a stoji u tromjesečnoj preplatni Din 45. — Naručuje se kod Uprave »Z. L.« u Zagrebu, Samostanska ulica 2/I.

— **Prava kava je strup.** Gorje tistemu, ki se prepriča o tem, kajti bolni živci zagreduje življenje. Zato pije previdni rajši ŽIKO, ki popolnoma nadomesti pravo kavo. Zahtevajte ŽIKO in kuhajte jo pravilno. Navodilo je na vsakem zavrtku.

POZOR GDČ. IN GOSPE UČITELJICE,

ki se želite izobraziti za lastno izdelavo garderobe. Poslužujte se krojnih tečajev, ki se vršijo mesečno v Ljubljani, ki pa jih tudi lahko napravite potom korespondence, da se izobrazite popolnoma v lastni izdelavi oblačil. Cenjenim učiteljskim krojem znižan honorar. Izdelovanje krojev po meri. Zasebno krojno učilišče, Stari trg šte. 19, Ljubljana, Telefon 2477.

če se ravnete po novi metodi, katero Vam priporoča Schicht

ŽENSKA HVALA

raztopljena v vodi odpravlja nesnago preko noči, drugo jutro pa se vzame za izkuhavanje perila

SCHICHTOVO TERPENTIN MILO

Vsem blagajnikom učit. društev pov. Ljubljana.

Da bo administracija v glavni upravi v bodočem šol. letu brezhibno funkcionirala in da bo red v tem pogledu tudi pri društvih, podajamo naslednja navodila, ki naj se jih tov. blagajniki(ce) točno držijo:

1. V zmislu sklepa letošnje pokrajinske skupščine v Celju imajo vsi blagajniki nalog, da izterjajo od posameznih članov zaostalo članarino brezpogojno do 30. septembra t. l. in jo začetkom oktobra nakažejo glavni blagajni. Društva, ki ne bodo imela do določenega roka stare članarine v redu, bomo prisiljeni vsem njihovim članom pošiljanje lista ustaviti.

2. Tekom meseca septembra naj tovariši blagajniki(ce) sestavijo članske sezname in jih dostavijo v 3 izvodih najkasneje do 30. septembra glavni upravi. Istočasno naj se predloži tudi mesečna prijava za september s številom članstva, ki se mora ujemati in vezati s prijavo meseca junija in z novim članskim seznamom. V počitnicah nimamo namreč nobenega vstopa in ne izstopa posameznih članov, temveč se to zaznamuje šele v prijavi za september, kar velja s 1. istega meseca. Vsak v prijavi navedeni vstop in izstop članstva velja za isti mesec, za katerega se prijava izdaja. Mesečna prijava naj se izpolni tudi če ni nobene izpremembe. Potrebne tiskovine se dostavijo vsem blagajnikom (icam) v najkrajšem času. Nadaljno pošiljanje prijav naj se vrši vedno začetkom vsakega meseca in to točno.

3. Pri nakazilih članarine in drugih zneskov naj se navedejo vedno detajlni podatki, n. pr. 1000 Din članarina, 78 Din obrambni fond, 20 Din prosvetni fond, skupaj Din 1098. Ti detajlni podatki naj se vnesejo tudi v mesečno prijavo.

4. Posamezni člani učit. društev naj plačujejo članarino vedno vnaprej, da ne bo zaostankov in nereda. Kdora novo pristopi, mora takoj plačati pripadajočo delno članarino.

5. Glavni blagajni se nakaže lahko poljubni znesek v poljubnem času, vendar sigurno vsak mesec, ker ima glavna blagajna tudi svoje plačilne obveznosti.

6. Poverjeniki na posameznih šolah naj točno vodijo svoj posel in nakazujejo nabrane vsote društvenemu blagajniku.

7. Posamezni člani društev pristopajo in izstopajo vedno s 1. vsakega meseca. Menjane bivaleži naj se takoj naznani po dopisnici društvu in glavni upravi.

8. Stanovski listi se bodo dostavljali le onim članom, ki jih bo zaznamovala mesečna prijava. Po dopisnicah ni treba nobenega novovstopovskega člana prijavljati. Za to imamo mesečne prijave, ki naj se redno pošiljajo začetkom vsakega meseca.

9. Kdor pa je plačal članarino za več mesecev ali za celo leto naprej in se med tem časom izseli, napravi obračun prizadeti društvu.

10. Ako hoče biti kdo član tudi v že preteklem mesecu, naj se ga posebej prijavi in vnese v prihodnjo mesečno prijavo.

Stanovska organizacija UJU

Poročila:

+ **RESOLUCIJA** sprejeta na zborovanju učiteljskega društva za mežiško dolino dne 23. junija 1928.

Predpogoj vsakemu delu v prid narodnemu napredku je popolna neodvisnost učiteljskega, ki trdna in enotna njegova organizacija s svojimi izvrševalnimi organi.

V teh pa hočemo videti utelešene vrline ne samo stanovske morale, temveč tudi borbenosti; le tedaj bo stalo vse članstvo kakor en moč za svojimi zaupniki.

Istotako jasno stališče in načela mora kazati tudi »Učiteljski Tovariš«. Ako ne stoji trdno na tem našem stališču, ne zastopa naših stanovskih interesov.

Učiteljsko hvaležno kvitira vsako razumevanje svojih teženj od katerekoli strani. Dokazalo pa je tudi že v borbi, da jih znanbrani in zastopati brez razlike napram vsakomur, ker se bori le proti krivičnemu postopanju.

Enako stališče zavzema učiteljsko napram oviram, ki se stavijo v zadnjem času stanovski organizaciji na pot in ki segajo globoko v naše osnovne državljanske pravice.

Članstvo obeh društev prevajalskega sreča se še ni pomirilo nadi številnih preganjanj — Möderndorfer, Feinig, Doberšek, Jurančič, Gallob, Kopriva, Lešnik, Hudales, ki še tudi zanj nikakor niso likvidirani in se bodo iznašala tako dolgo v javnost, dokler niso rešena v popolno zadovoljstvo prizadetih članov.

Udarec pa, ki je zadet organizaciji, s tem da sta bila po starem avstrijskem zakonu, ki je tudi mnogo izmed zgoraj naštetih preganjal za njihovo narodno delo po Štajerskem in Koroškem v bivši Avstriji, disciplinirana predsednik slovenskega dela učiteljske organizacije in urednik njegovega glasila, ta udarec nam je kljub zgoraj navedenim nekaterim prav kričečim slučajem, ki se hočejo potisniti v pozabo (Möderndorfer, Lešnik) v enaki meri zadel, kakor ostali del slovenskega učiteljstva.

Zato zahtevamo:

1. Da se ukine disciplinarna preiskava proti našima dvema funkcionarjema, ki sta izvrševala samo voljo članstva.

2. Da se ne postopa v disciplinskih zadevah po starih avstrijskih predpisih, ki jih ima slovensko učiteljsko v tako trpkem spominu, ker nismo avstrijski hlapeci.

Na članstvo pa apeliramo, da se zaveda, da nas naša strankarska orientirana javnost nikdar ne bo odkritosrčno podpirala v boju za naša strogo stanovska prava v svrhu dosege neodvisne stanovske organizacije. Naša moč sloni edino na naši stanovski zavednosti, solidarnosti, borbenosti in stanovski morali, ki je le ena.

Okr. učiteljsko društvo za mežiško dolino.

+ **POROČILO O ZBOROVANJU** dne 14. junija 1928 v Šostanju:

Situacijsko poročilo. Predsednik pozdravi novo članico tov. Jesih. Poroča o sestanku s tov. Mencinom. Prečita več dopisov, med drugimi tudi od »Pevskega zbora«. Sklene se, da vsi pristopimo. Na predlog tov. Rejca se izvoli sledeči knjižnični odbor: Vrečko (Martin), Hribnik, Trobej Cilka. Radi volitev se sklene: Društva naj volijo poljubno, skupščina pa po predlaganih listkih.

Blagajničarka poroča, da so člani večjima poravnali članarino. Izvolijo se delegati za pokrajinsko in državno skupščino: Stopar, Mlinšek, Macarol, Pokrznik.

V izobraževalni tečaj se prijavi več tovarišev.

Statistika. V okraju je 51 učit. osn. + 7 mešč. šole = 58, članov 51 učit. osn. + 3 mešč. šole = 54, navzočih 41 učit. = 76%.

Šostanjski krožek je imel dva sestanka. Velenje pa enega. Tajnik prečita »Pregled učiteljevega izvenšolskega dela«, ki ga je prav skrbno sestavil tov. Hribnik.

Predlog. Pov. UJU naj skuša posredovati, da ostanejo enotne počitnice.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LAŠKI OKRAJ** je imelo svoj redni občni zbor dne 16. junija v Radečah pri Zidanem mostu. Od 114 članov je bilo navzočih 76. Kot delegat poverjenstva je prisostvoval tovariš Kobal.

Po kratkem uvodnem pozdravu je podal podpredsednik tov. Kislinger situacijsko poročilo, katero je še s pojasnili dopolnil tov. Kobal.

Poročila tajnika, blagajnika in računskih pregledovalcev so članstvo zadovoljila. V pretečenem poslovnem letu se je dvignilo število članstva na 114 (+ 10). Zborovali smo štirikrat in povabili v svojo sredo dva najmočnejša stebra novega šolskega pokreta v smeri delovne šole tov. Dolgana in Pišrovca, ki sta nas z živo besedo prepričala o potrebi preorientacije današnje šole. — Blagajna izkazuje 6183 Din prebitka, katerega razdelimo: 1500 Din za spomenik umrlemu tov. Rajnerju; 500 Din Učit. konviku v Ljubljani; 500 Din pevskemu zboru UJU; 500 Din lastnemu obrambnemu fondu; 300 Din Udruž. rez. ofic. sekciji Trbovlje za spomenik kralju Pteru I.; 1000 Din samoizobraževalnemu odseku. Ostalo pa ostane

kot rezerva v društveni blagajni. Članarina (v 10. mesečnih obrokih) za leto 1928./29. se določi na 18 Din mesečno.

Volitve. Tov. Majer, kot član skrutinija poizkusnih volitev prebere rezultat, ki naj bo podlaga volitvam. Po daljših razgovorih sprejme predsedniško mesto. tov. Juro Klinsinger, ker se dosedanj predstnik tov. R. Plavšak vsled zdravstvenih razmer odreče predsedniškemu mestu. V ostali odbor se izvolijo tov.: Plavšak, Lebar, Beg, Hofbauer, Pleskovič, Vidmar, Lapornikova, Jurko, Omerzova; namestnikom pa Suligoj in Jenškova. Knjižničarjem izvolimo tov. Pirkoviča.

Delegati za pokrajinsko skupščino: tov. Benko, Kotnik, Majer; namestniki: tov. Stegenškova, Potočnikova, Drobniceva.

Delegati za glavno skupščino: tov. Lapornikova, Lebar, Hofbauer, namestniki: tov. Jurko, Suligoj, Sekulova.

Odposlanca za samoizobraževalni tečaj: tov. Beg in Jenkova.

Po sklepu občnega zbora smo se podali k skupnemu manifestacijskemu zborovanju laškega, brežiško-sevniškega in krškega društva, ki je pokazal našo samozavest in solidarnost. O poteku smo že poročali.

+ **OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ORMOŠKI OKRAJ** je zborovalo 16. junija 1928 v Središču.

I. Situacijsko poročilo: a) Število učiteljskega v okraju je 66; b) število članstva 61; c) število udeležencev pri zborovanju 44 ali 72%; d) predsednik poroča, da se je spoznavno s ptujskim učiteljskim društvom ustanovila sreska knjižnica za srez Ptuj.

II. Samoizobražba: a) Število krožkov je 4. b) Vsak krožek je imel po 2 sestanka. c) Število udeležencev teh sestankov je 65%. d) Tovariš Rajšp obširno razpravlja o vzrokih, da naši društveni sestanki niso polnoštevili obiskani. Soglasno se sklene sledeča resolucija:

Učiteljsko društvo za ormoški okraj smatra zborovanja učiteljskih društev za važen faktor učiteljske nadaljnje izobrazbe. Gotovo stoji tudi prosvetna oblast na tem stališču, ker pač samo radi tega daje pouka prosto učiteljskemu, ki se zborovanja udeleži. Poročila o učiteljskih zborovanjih pa pričajo, da manjka na zborovanjih vedno visok odstotek učiteljskega. Večina teh svoje odsotnosti niti ne opraviči, drugi navajajo kot vzrok odsotnosti: slabo vreme, daljno pot, mraz, vročina, velike izdatke itd. Ker pa mnogi učitelji in učiteljice — ki učiteljska zborovanja pridno posejajo — s svojo trdno voljo vse navedene ovire premostijo in se dajo pri trdni volji tudi izdatki za posejanje zborovanj na minimum reducirati, zato moramo smatrati neobiskanje učiteljskih zborovanj za brezobzirnost napram organizaciji, za komodnost in reakcionarnost, ki nikakor ni v skladu z ugledom naše organizacije, pa tudi ne z učiteljsko nadaljnjo izobrazbo, z interesom šole in torej tudi naroda.

Zato naj UJU, poverjeništvu Ljubljana proti temu vsekakor neljubemu in škodljivemu pojavu podvzame vse možne protikupe. Za enkrat naj šolska oblast učiteljsko opozori, da naj smatra učiteljska zborovanja — kakor to stori šolska oblast — za tako važen činitelj učiteljske nadaljnje izobrazbe, da nobeden učitelj(ica) brez res tehtnega vzroka ne bi smel od zborovanja izostati. Učiteljskim društvom se daje naloga, da na vsakem zborovanju navzočnost poedinih članov ugotove. Ob koncu društvenega leta naj društveni odbor pošlje poročilo o posejanju zborovanj od strani poedinih članov sreskemu šolskemu nadzorniku, da posejanja učiteljskih zborovanj upošteva pri svoji letni oceni in v službenih razpredelnicah v rubriki o učiteljski nadaljnji izobrazbi.

III. Šolska reforma: Glavni del tega sklepnega zborovanja je bila razstava deških in dekliških ročnih del središče šole; razstava dela čast učiteljskega omenjene šole, drugim tovarišem in tovarišicam pa vzpodbudo k tekmovanju za napredek prosvete ter do brobit naroda in domovine.

IV. Izvenšolsko delo: Poročevalec tov. Wennigerholz poroča, da deluje 70% učiteljskega v okraju pri raznih prosvetnih, gospodarskih, telovadnih in drugih organizacijah.

V. Slučajnosti: Samoizobraževalnega tečaja v Ljubljani se udeleži tov. Wennigerholz.

Prihodnje zborovanje, ki bo ob enem ob-
eni zbor, se vrši drugo soboto tistega me-
seca, s katerim se začne novo šolsko leto.

Sklepno zborovanje, združeno z razstavo
ročnih del pa bo prihodnje leto pri Sv. To-
mažu.

**+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA POLI-
TIČNI SREZ LJUTOMER-GOR. RADGO-
NA** je zborovalo dne 9. junija 1928 na Ščav-
nici.

Statistika: Učiteljstva v okraju 100, član-
ov 86, prisotnih 50.

I. Situacijsko poročilo odpade, ker je bilo
isto podano na zborovanju v Ptuj.

Tov. predsednik Mavrič pozdravi na-
vzoče in se pohvalno izrazi o njih velikem
številu. Kot novega člana pozdravi tov. Mi-
sleja iz Stare ceste in gosta tov. Roškarja iz
Sv. Benedikta. Z zbranimi besedami se po-
slovi od tovarišice Linde Jaušovec in Marije
Likar, ki zapustita naš okraj.

Obravnavali so se sledeči dopisi:

1. Na dopis poverjenstva, zadevajoč čla-
narino za pevski zbor učiteljstva UJU, se je
sklenilo, da plača društvo članarino za leto
1927/28, samo, če se vračuni že plačana usta-
novnina v znesku 500 Din.

2. S postopkom tov. Kislingerja za do-
sego zanesljive tajnosti pri volitvah se popo-
noma strinjamo.

3. Glede uvedbe Lavtarjevih računov v
osnovnih šolah se sklene resolucija, da se
1. uvede računica na vseh šolah našega sreza,
2. da se z ozirom na pravilno opremo Lav-
tarjeve računske začetnice tudi v I. razredu
uporablja ter preklicuje odlok ministrstva pro-
svete O. N. br. 63.538 od 10. oktobra 1927,
da se v I. in II. razredu osnovnih šol ne smejo
uporabljati druge knjige, razen začetnice za
prvo čitanje.

Predlog za ustanovitev »Obrambnega
sklada« je žel splošno odobravanje in so se
poslala delegatom potrebna pooblastila za
pokrajinsko skupščino.

Tov. Koprivc poda svoj stvarni referat
»Pisalne in risalne vaje v osnovni šoli« na
podlagi zvezkov in risb svoje šole. Nad kras-
nimi uspehi, ki jih dosega tov. predavatelj s
svojo metodo, so bili vsi vzhiceni.

Nato so se vršile volitve delegatov, ozi-
roma njih namestnikov za pokrajinsko in dr-
žavno skupščino.

Za pokrajinsko skupščino so bili izvo-
ljeni: 1. Mavrič Karel. 2. Tratar Marjan. 3. Mi-
slej Josip. Namestniki: 1. Zacherl Franc. 2.
Rus Alojzija. 3. Gruđen Danica.

Za državno skupščino: 1. Mavrič Karel.
2. Ivanjšič Ljudevit. 3. Žerjav Albert. Na-
mestniki: 1. Zacherl Franc. 2. Sterger Anica.
3. Majcen Ela.

Poverjeniki za Slov. šolsko Matico osta-
nejo isti. — O stanju okrajnih učiteljskih
knjižnic v Gor. Radgoni in Ljutomeru poro-
čata tov. Mavrič in Stopar. Izvoli se nov
knjižnični odbor. Za Ljutomer: Predsednik
Stopar Slavko, blagajničarka Kjuder Marija,
tajnik Tratar Marjan. Za Gor. Radgono: Pre-
sednik Mavrič Karel, blagajnik Burja Žarko,
tajnica Setina Marija.

Določijo se člani izobraževalnih krožkov,
ki posetijo II. izobraževalni tečaj v Ljubljani.
Priporočila se tudi poset kmetijskega in go-
spodinskega tečaja v Mariboru.

Vsled pčilega časa so ostale točke dnev-
nega reda odpadle.

Prihodnje zborovanje se vrši v Radineh
meseca septembra.

**+ DOLNJELENDAVSKO UČITELJ-
SKO DRUŠTVO** je imelo svoj občni zbor v
Dobrovniku 23. junija. Od 66 včlanjenih to-
varišev in tovarišic je bilo navzočih 36.

Tajniško poročilo je podala tov. Asta
Šinigoj. Bilo je sprejeto.

Blagajnikovo poročilo je dalo vpogled v
finančno stanje našega društva. Došlo je do
resolucije, naj tajnica članstvo, ki dolguje,
potom »Učit. Tovariša« opozori na porav-
navo. Ker pošiljajo upraviteljstva članarino
na ime šole, ne da bi določeno pristavila, kdo
je plačal, sklenejo navzoči, da bo moral s
prvim septembrom plačevati vsak posamez-
nik zase. — Sledilo je čitanje dopisov. Celot-
kupno društvo ne pristopi k pevskemu zboru
UJU, pač pa je prosto vsakemu poedincu,
da plačuje prispevek.

Referat. Tov. predsednik Peternel je po-
dal krasne misli o domovinski vzgoji, za ka-
tere je žel dolgotrajno odobravanje. Želeli
bi, da svoje referate otme pozabljivosti s
tem, da jih objavi.

Volitve. Navzoči sklenejo, da se vrše vo-
litve z vzklikom. Za predlog, da ostane stari
odbor je glasovalo 31:2, trije so se vzdržali
glasovanja. Odbor se je nato konstituiral
sledeče: predsednik Ljudevit Peternel, pod-
predsednik Ozmeč Janko, tajnica Asta Šini-
goj, blagajnik Preininger Janez; odborniki:
Horvat Izidor, Šnajder Franja, Papis, na-
mestniki: Kolarič, Horvat Janko, Cepuder
Marija. Delegati za pokrajinsko skupščino
so: tov. Preininger Janez in tov. Asta Šini-
goj, za državno skupščino tov. Benkovič in
tov. Milena Begova.

Slučajnosti. Tov. Hočevanar poda poro-
čilo o delovanju organizacije od zadnje seje
širjega sosveta in nas seznani z disciplinskim
postopanjem napram tov. Dimniku in Skulju.
Vsi izrekamo omenjenima tovarišema naše
popolno zaupanje in izjavljamo, da je črna
deska neobhodno potrebna.

**+ KAMNIŠKO UČITELJSKO DRU-
ŠTVO** je imelo svoje jubilejno zborovanje
dne 9. junija 1928.

Statistika: Število učiteljstva v okraju
123, število članov 103, udeležencev 61.

Slavnostno zborovanje. Predsednik tova-
riš Petrovec pozdravi posebej gosp. vlad-
nega svetnika Ogrina, tov. Lapajneto in g.
sreskega referenta Lukežiča. Zatem očrta
pot naše organizacije tekom 40 let. Razjasni

njeno ustanovitev, razvoj in težkoče. Omeni,
da žive od 33 članov in članic ustanovnikov
še 4 tovariši in 5 tovarišice. Spomni na pre-
sednike Janežiča, Burnika in Letnarja. Spom-
ni se dela in uspehov društva in poziva tova-
riše in tovarišice k nadaljnjemu vztrajnemu
delu. Prečita pismene pozdrave.

Tovariš Lapajne pozdravi v imenu po-
verjenstva tovariše in tovarišice. Pojasni
zgodovino učiteljskega združevanja, njega
misijo za obstanek Slovenstva in omeni, da
so bila učiteljska društva ona, ki so združila
vse Slovence. Označi naloge organizacij in
zahteva za učiteljstvo prvi vpliv in besedo v
šolstvu.

Tovariš Arrigler omenja, da je razven
onih tovarišev, ki jih je tovariš predsednik
imenoval, tudi tovariš predsednik, ki si je
stekel veliko zaslug za organizacijo, bil je ob
njeni zibelki in sedaj vodi že 14 let društvo.
Za njegove zasluge je odbor sklenil, da se
imenuje častnim članom, kar je članstvo z
močnim odobravanjem pozdravilo.

Zatem otvori tov. predsednik 98. zbo-
rovanje.

II. Situacijsko poročilo. Tov. Lapajne
pojasni natančno vzroke preiskave proti to-
varišema poverjeniku Skulju in uredniku
Dimniku. Pove kako se je napačno toimačilo
črno desko in da je uvedena preiskava me-
sto v mariborski, v ljubljanski oblasti.

Sklene se resolucija: Kamniško učitelj-
sko društvo izreka poverjenstvu popolno za-
upanje, ker je njega delovanje le v korist
učiteljstvu in naj vztraja v boju za naše pra-
vice.

Glede oblastnega nadzornika zahteva
učiteljsko društvo, da je za osnovne šole ob-
lastni nadzornik iz osnovnošolski vrst, ne
odreka pa, da se za meščanske šole postavi
posebnega nadzornika.

Glede odstavitve tov. Skulja kot oblast-
nega šolskega nadzornika se sklene resolu-
cija: Ne uvidevamo, da bi bila disciplinska
preiskava proti tov. Skulju tehten povod, da
se tov. Skulj odstavi kot oblastni šolski re-
ferent.

Tovariš Lapajne poroča o novem šolskem
zakonu.

III. Šolska reforma. G. sreski šolski re-
ferent je predaval o spisu v delovni šoli.
Očrtal je jasno kako naj se v delovni šoli
pripravlja otroka na spise in jasno pokazal,
kako malo uspešno je bilo v prejšnji. Po-
udarja, da je potrebno izhajati pri spisu iz
otrokovega zanimanja, da je otrok središče
pouka. Označi govorjenje za podlago spisu
in zahteva, da se polaga največjo važnost na
vzgojo otrokove samostojnosti.

Omeni tudi važnost prostovoljnega nalog,
kjer se najbolj odraža otrokov »Jaz«. Izrazi
naj se otrokova doživljaja. Vzbuja naj se
medsebojno kritiko in vrši naj se medse-
bojna poprava. Vzorne spise vaje naj se
prečitajo. Upoštevati se mora vsakdanje živ-
ljenje.

Pri prihodnjem zborovanju bo g. sreski
referent podal drugi del zanimivega referata.

Delegatom za državno skupščino sta bila
izvoljena tov. Primožič Ivan, šolski upravi-
telj, Mekinje, namestnik tov. Mayer Julij,
šolski upravitelj, Dob.

Za pokrajinsko skupščino delegati: Arrig-
ler Anton, šolski upravitelj, Trzin, Terpin
Josip, šolski upravitelj, Vodice, Rupnikova
Albina, šolska upraviteljica, Kamnik; na-
mestniki: Cencič Julij, šolski upravitelj, Kam-
nik, Schubert Stefanija, učiteljica, Ihan, Ste-
novec Ivan, učitelj, Domžale.

Slučajnosti: Tovariš Arrigler poroča o
Konviktu.

Kamniško učiteljsko društvo.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3
izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija
— Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje. —

Damam z dežele je
posebno priporočljivo
trajno kodranje in
vodna ondulacija.
Separirani oddelek za
specialno barvanje
las v vseh niansah,
kakor tudi za izvrševanje
vseh lasnih del se priporoča

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana
Sv. Petra cesta 12.

Foto-aparate kupite najboljšo pri Fr. P. Zajec, optik
Ljubljana, Stari trg 9.

Nogavice, flor in svilene v vseh barvah.
Največja izbira, najnižje cene.
Pletenine, bluze, kravate itd. priporoča modna trgovina
FR. M. ROZMAN, Ljubljana, Zidovska ul. 7.

—k Slovarček zemljepisnih imen, njihov iz-
vir in pomen. Sestavil Josip Brinar. Za-
ložila Goričar & Leskovšek, Celje. Ce-
na 16 Din. Brinarjev »Slovarček« zemljepisnih
imen je med Slovenci prva publikacija te
vrste ter jo bodo z veseljem pozdravili oso-
bito naši učitelji in dijaki, katerim je knjižica
pred vsem namenjena. A tudi turisti, ljubite-
li prirode in sploh vsi oni, ki se z ljubeznijo
razgledujejo po naši domovini, bodo našli v
»Slovarčku« nanizano obilico zanimivih razlag
naših domačih krajevskih imen, a poleg tega
tudi zanimivo zbirko tujih zemljepisnih imen,
ki šele po razjasnitvi njih izvira in pomena
za pravo ožive iz skupine mrtvih nerazumlji-
vih črk v jasno sliko.

Pravila

„Učiteljskega doma“ v Ljubljani

registrovane zadruge z omejeno zavezo.

Ime in sedež zadruge.

§ 1. Ime zadruge je: *Učiteljski dom v Ljubljani*,
registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Sedež zadruge je v Ljubljani.

Namen zadruge.

§ 2. Namen zadruge je: zgraditi in vzdrževati
v Ljubljani lastni zavod, ki naj nudi članom:

1. popolno oskrbo njih sirot in na ljubljanskih
šolah študirajočih otrok (po primerni ceni),
2. dnevna prenočišča,
3. po možnosti mala stanovanja za upoko-
jence in
4. poslovne lokale organizacijskim skupinam.

Za izvrševanje zgornjega delokroga sestavi
načelstvo poseben pravilnik, ki ga odobri občni
zbor.

Članstvo.

§ 3. Člani zadruge so lahko organizacijske usta-
nove U. J. U., učitelji, učiteljice osnovnih, me-
ščanskih strokovnih in njim sorodnih šol do smrti
oziroma do spremembe poklica ter učiteljski dru-
žinski člani.

Kdor hoče pristopiti k zadrugi, se oglasi pri
načelstvu, ki pristop dovoljuje ali odreka, ne da
bi moral za odklonitev navesti razloge. Ako na-
čelstvo člana odkloni, ga mora o tem pisмено ob-
vestiti. Odklonjeni se ima pravico v teku 14 dni po
prejemu obvestila o odklonitvi pritožiti na občni
zbor, ki o tem končno veljavno odloča; da je čla-
nstvo veljavno, mora novi član vplačati vsaj en de-
lež in lastnoročno podpisati pristopnico.

Člana se mora takoj ob pristopu vpisati v ime-
nik članov.

Število članov je neomejeno.

§ 4. Članstvo preneha:

1. S prostovoljnim izstopom člana. Kdor hoče
izstopiti, mora vsaj 6 mesecev pred potekom po-
slovnega leta pri načelstvu pisмено odpovedati čla-
nstvo, toda izstopiti more šele koncem dotičnega po-
slovnega leta. Pozneje odpovedano članstvo velja
za prihodnje leto. Načelstvo mora članu odpoved
pisмено potrditi in jo zabeležiti v imeniku članov.

2. S smrtjo člana. V tem slučaju dediči nade-
lujejo članstvo v vsemi pravicami in dolžnostmi
umrlega člana, ako jih načelstvo sprejme v zadrugo
in vstrežajo pogojem, določenim v § 3. Zoper
odklonitev se ima pravico pritožiti v teku 14 dni
po prejemu obvestila na občni zbor, ki o tem
končno veljavno odloča. Tudi dediči morajo pod-
pisati pristopnico in jih je na novo vpisati v imenik
članov.

3. Z izključitvijo. Načelstvo sme izključiti čla-
ne, ki ne izpolnjujejo članskih dolžnosti ali z be-
sedo ali dejanjem škodujejo kreditu in ugledu za-
druge. Izključenje z vzroki mora načelstvo priza-
detemu pisмено naznaniti. Izključeni se ima pra-
vico v 14 dneh po dostavitvi obvestila o izključitvi
pritožiti na občni zbor, ki o tem končno veljavno
odloča. Članske pravice prenehajo z dnem izklju-
čitve, članstvo preneha pa, ko postane sklep pra-
vomočen.

§ 5. Za obveznosti zadruge, ki so nastale pred
končanjem članstva, jamčijo bivši člani, odnosno
njih nasledniki še dve leti po onem letu, v katerem
se je izvršil prostovoljni ali neprostovoljni izstop.

Lastne obveznosti do zadruge pa morajo po-
ravnavati do izstopa, sicer se postopa proti njim ka-
kor proti drugim dolžnikom, ki ne zadostijo obve-
zostim.

Bivši člani imajo pravico samo do svojih de-
ležev, ki jih izkazuje bilanca za leto izstopa. De-
lež se izplačajo šele po končanju jamstvene dobe.

Pravice in dolžnosti članov.

§ 6. Člani imajo pravico:

1. Posluževati se po tozadevnih določbah vseh
zadružnih naprav in ugodnosti, ki jih more nuditi
zadruga,
2. na občnih zborih staviti vprašanja in pred-
loge, glasovati, voliti ter biti voljen.

§ 7. Člani so dolžni:

1. Vplačati predpisane deleže in pristopnino
ter morebitne prispevke in sodelovati v prosep
zadruge,
2. izpolnjevati določila teh pravil in sklepov
načelstva ter občnih zborov,
3. izogibati se vsega, kar bi moglo škodovati
ugledu in koristim zadruge.

Jamstvo članov.

§ 8. Jamstvo članov je omejeno. Vsak član
jamči za zadrugo s svojimi deleži in še z enkratnim
zneskom istih.

Sredstva zadruge.

§ 9. Sredstva zadruge so:

1. Zadržni deleži,
2. zadržna izposojila,
3. rezervni zakladi,
4. pristopnina, podpore, letni prispevki, zala-
ganje knjig in slik, prirejanje iger in zabav, donos
gospodarskih akcij in drugi dohodki.

Zadržni deleži.

§ 10. Zadržni delež znaša Din 100— (en sto
dinarjev), ki se ga lahko vplača v desetih zapo-
rednih mesečnih obrokih po 10 Din.

Vsak član mora vplačati najmanj en delež,
lahko tudi več.

Na račun deležev se na izrecno željo posa-
meznih članov lahko prenese njihova vplačila
večjih zneskov iz za zadnjih let iz fonda likvidira-
nega Učiteljskega konvikta.

Na deleže se ne sme deliti dividenda, lahko se
jih pa obrestuje, vendar ne nad vsakokratno
obrestno mero pri Narodni banki SHS.

Deleži so last članov in se jih lahko prenaša
na druge člane, če jim to dovoli načelstvo.

Zadržna izposojila.

§ 11. Zadruga si sme primanjkujoča denarna
sredstva omisliti zadržnim kreditom potom izpo-
sojila, katero najame načelstvo po predhodnem do-
voljenju občnega zbora.

Rezervni zaklad.

§ 12. Za kritje morebitnih izgub se osnuje re-
zervni zaklad, kateremu se mora vsako leto pripis-
ati bilančni dobiček.

Do rezervnega zaklada nimajo člani nikake pra-
vice in se ga tudi nikdar ne sme deliti med nje.

Pristopnina.

§ 13. Vsak član mora ob pristopu k zadrugi
plačati pristopnino, ki jo določa načelstvo sporaz-
umno z nadzorstvom.

Pristopnina služi za kritje upravnih stroškov ali
za snovanje rezervnih zakladov.

Letne prispevke določa redni občni zbor.

Knjigovodstvo in računi.

§ 14. Zadržne knjige se morajo voditi po
trgovskih načelih in določilih trgovskega zakona.
Koncem vsakega poslovnega leta, ki se krije
s koledaričnim letom, mora sestaviti načelstvo in-
ventura, račun izgube in dobička in bilance.

Bilanca mora obsegati:

I. Aktiva:

1. Gotovino koncem poslovnega leta,
2. vrednostne papirje po kurzu zadnjega dne
poslovnega leta,
3. blagovno zalogo,
4. inventar in drugo zadržno imovino po pri-
mernem odpisu od vrednosti, ki jo imajo ob se-
stavi bilance,
5. zadržne terjatve, razvrščene po njih raz-
ličnih kakovostih, nesigurne pa je navesti po njih
vrednosti, neizterljive pa je popolnoma opustiti.

II. Pasiva:

1. Vplačane deleže,
2. rezervne in druge zaklade,
3. zadržne dolgove, razvrščene po njih kako-
vosti, ne glede na njih zapadlost,
4. zaostale obresti in druge neplačane stroške.

III. Dobiček ali izguba.

§ 16. Načelstvo mora sestavljati računski za-
ključek s svojimi predlogi o uporabi dobička ozi-
roma kritju izgube predložiti v teku dveh mesecev
po sklepu poslovnega leta nadzorstvu. Nadzorstvo
računski zaključek in predloge načelstva pregleda
in presodi. Če najde kake hibe in pomisleke, jih
naznani načelstvu, ki ima priliko računski zaklju-
ček in predloge po navodilih nadzorstva popraviti.
Potem sestavi nadzorstvo poročilo za občni zbor in
ga predloži načelstvu. Načelstvo mora računski za-
ključek in predloge nadzorstva najmanj 14 dni
pred občnim zborom razpoložiti v pisarni zadruge
članom na vpogled ter to v vabilu k občnemu
zboru razglasiti.

Poraba dobička ali kritje izgube.

§ 17. Ako izkaže računski zaključek dobiček,
se isti prideli rezervnemu zakladu.

Morebitne izgube se pokrijejo z rezervnim za-
kladom. Če teh ni ali če ta ne zadošča, se po-
rabi drugo zadržno premoženje.

Razglašanje in podpisovanje zadruge.

§ 18. Razglašila zadruge izhajajo pod zadržno
tvrdko in se podpisujejo po dveh članih načelstva.
Javni razglašila zadruge se objavljajo v »Učiteljskem
Tovarišu« in v drugih listih ter po potrebi tudi s
pismenimi obvestili posameznih članov.

Za zadrugo se podpisuje tako, da podpišeta
pod njeno tvrdko po dva člana načelstva, ali en
član načelstva in en za sopolisovanje pooblaščen
nameščeneec.

Uprava in vodstvo zadruge.

Zadruga opravlja svoje posle samostojno s so-
delovanjem vseh svojih organov. Njeni organi so:

1. Načelstvo,
2. nadzorstvo,
3. občni zbor.

Načelstvo.

§ 20. Načelstvo sestoji iz načelnika, podnačel-
nika in še 4 nadaljnjih odbornikov ter 2 odborni-
ških namestnikov, katere voli občni zbor za dobo
treh let. Načelnik in podnačelnik se volita pose-
bej. Vsaj 2/3 članov načelstva se volita izmed čla-
nov, ki prebivajo izven Ljubljane.

Člani načelstva se legitimujejo z zapisnikom o
dotičnem občnem zboru in se morajo takoj po iz-
volitvi prijaviti za vpis v zadržni register. Služba
načelstva je častna, vsled česar ne dobiva isto
plače ali tanijem, temveč se mu smejo povrniti
samo dejanski stroški in ga odškodovati za za-
mudo časa.